Mine is new and my friend's is old

שלי חדש ושל חבירי ישן –

OVERVIEW

The גמרא cites a משנה which states, two donkey drivers come into a city and one of them said, 'my produce is 'new' and my friend's produce is 'old'; my produce is not properly tithed and my friend's is'; there is a dispute between the ר' whether or not he is believed. הוספות discusses what is the meaning and relevance of ישון and ישן.

- בפרק אף על פי 1 פירש בקונטרס דיש מפרשים משום עומר בפרק אף על פי 1 in regards to in חדש וישן states that there are those who explain שומר in regards to the –

- ולאו מילתא היא דאם כן מאי מתרץ בדמאי הקילו התינח דמאי חדש ישן מאי איכא למימר And there is no substance to this explanation, for if indeed הדש means forbidden grain because of the עומר, what does אביי answer³ that the הכמים are lenient by this explains the contradiction regarding דמאי, what can we say regarding the contradiction regarding זישן 5

רש"י there continues to ask on this interpretation:

- על החדש עמי הארץ על החדש מקום שנחשדו עמי הארץ על החדש And in addition we do not find anywhere (in the גמרא that "ב" are suspect regarding מ"ד. There is no need to testify that it is ישן and certainly no reason for the חכמים to say he is not believed that it is ישן מישן.

-

רש"י there negates this interpretation:

¹ לקמו נו.ב ד"ה שלי.

² The קרבן עומר (a barley מנחה (מנחה)) was brought on the second day of פסח. Until the קרבן עומר was brought it was forbidden to eat any grain that grew from the time last year's עומר was brought. That grain is called עומר Grain which grew before the אומר אומר may be eaten after the עומר This grain is called ישומר it is old because it already grew before the עומר (of year 100) with took root before the עומר (of year 100) is permitted to be eaten anytime (after the ישון (of year 101) and is called עומר (of year 101) with took root after the עומר (of year 101) with the עומר (of year 101).

³ The אמרא posed a contradiction from the אני כהן אוני כהן (where it appears that ר"י is חייש לגומלים and the מרא מדר (where it appears that הייש לגומלים and the הייש לגומלים and the הייש לגומלים answered that ר"י is חייש לגומלים and the אביי (if we assume that we are also discussing the איסור of משנה did not explain why ייש לגומלים by חייש לגומלים.

⁴ אמי is produce which is purchased from an עם הארץ. The מתמיר מחמיר and required one to give מעשר from this even though מעשר מעשר. Therefore if it is a ספק (like in our case) we are lenient.

 $^{^{5}}$ אסור מן התורה is אסור מן why is it different than the case of תרומה לזר.

⁶ We may buy produce from an ע"ה and need not worry that it may be הדש ; it is surely ישן.

חוספות offers an alternate explanation:

- ורבנו שמשוו בן אברהם פירש דקאי אשביעית

And the שביעית explained that וישן is referring to שביעית; it was the שביעית year – וקאמר שלי חדש וגדל בשביעית ואסור להשהותו אחר הביעור⁸ –

And when he said my produce is מביעית, he meant. It grew on שביעית and therefore it is prohibited to keep it after the time of ביעור –

ושל חבירי ישן וגדל בשנה שעברה –

And my friend's produce is ישן and it grew in the past (sixth) year and is permitted. תוספות supports the view that חדש וישן can be referencing שביעית -

ואשכחן דקרי לשביעית חדש דתנן במסכת שביעית (פרק ז׳ משנה ז׳) –

For we find that שביעית is called שביעית and pre שביעית is referred to as ישן, for we learnt in a מסכת שביעית in - מסכת

ורד חדש שכבשו בשמן ישן ילקט את הורד –

A 'new' rose (that grew in שביעית) which was preserved in 'old' oil (oil which was harvested before שביעית) **he should gather** and remove **the דרד** from the שמן and eat the זמן הביעור before the שמן and the שמן can remain. In any event we see that we can refer to מביעית שביעית and פירות היתר as וישן respectively.

תוספות responds to an anticipated question:9

וכי משני בדמאי הקילו בשביעית לא חש לתרץ –

And when אב" answered, 'they were lenient by 'דמאי', he was not concerned to answer the contradiction from שביעית -

דפשיטא ליה להש"ס דרבי יהודה מיקל בשביעית

For it was obvious to the ר"י is lenient regarding שביעית and is not שייש and is not לגומלין by שביעית. The reason ר"י is not הייש לגומלין by שביעית by שביעית is -

משום דבאתריה דרבי יהודה חמירא להו שביעית כדאמר בהניזקין (גיטין נד,א) – Since in the place where שביעית lived שביעית was very strict as the גמרא states in פרק הגיזקין, therefore we can assume indeed that he is telling the truth that הברי ישן.

תוספות disagrees with this פירוש, as well:

⁷ The רש"ש and others amend this to read (רשב"ם מאיר) רשב"ם.

 $^{^{8}}$ ביעור is the term used to indicate the time when פירות שביעית may not be kept (at home). This is when this type of food is no longer found out in the field for the animals to eat. The expression is כלה לחיה מן השדה כלה לבהמך מן הבית.

אביי only answered the contradiction from דמאי, but not from שביעית (where י"ו is not הייש לגומלים.).

¹⁰ The מבת there cites a ר"י maintains that if one plants מבת on שבת, he must uproot it (after שבת) because we are אוזר שוגג אטו מזיד, however if one plants שביעית, it can remain and we are not גמרא. The גמרא explained the reason we are not שביעית by שביעית according to "ו is because in his area they were very strict regarding שביעית, therefore a גזירה is not necessary. Similarly here too since they are strict regarding שביעית we believe him that ישן is ישן and we are not חייש לגומלין.

ואין נראה לרבינו תם דסתם עמי הארץ לא נחשדו אשביעית –

And the ב"ה disagrees with this 'כּי', because generally ע"ה are not suspect regarding שביעית, so it is not even necessary that one המר should testify on the other that his produce is not שביעית (and the המים cannot say) -

– דתנן בפרק עד כמה (בכורות ל,א ושם) החשוד על המעשר אינו חשוד על השביעית For we learnt in a מעשר יסה משנה, 'one who is suspect regarding מעשר is not suspect regarding שביעית -

החשוד על השביעית אינו חשוד על המעשר –

One who is suspect regarding שביעית is not suspect regarding '-

 $-^{ar{11}}$ אלמא דסתמא אינן חשודין בשביעית

It is evident that generally people (even שביעית) are not suspect regarding שביעית –

תוספות responds to an anticipated question: 12

ומעשר דקתני היינו מעשר שני דאמעשר ראשון חשודין הם $^{\hat{1}^3}$ And the מעשר which the מעשר mentions (אינו חשוד על המעשר) is referring to מעשר אינו חשודים only (which is bought to ירושלים), are מעשר ראשון only (which is given away to the כהנים $^{1^3}$ (ירושלים) –

תוספות anticipates a difficulty:

- והא דתנן במסכת דמאי (פרק ג' משנה די) ומייתי לה בהניזקין (גיטין סא,א) And regarding this which the מס' דמאי teaches in מס' דמאי and is brought down in - פרק הניזקין

המוליך חיטין לטוחן כותי או לטוחן עם הארץ –

'One who brings wheat to מותי miller or to a miller who is an בי"ה - ע"ה

- אינו חושש לא משום מעשר ולא משום שביעית אינו חושש אינו

He need not be concerned neither for מעשר not for שביעית, this concludes the משנה - משנה אור השביעית – דמשמע דחשודים על השביעית

This seemingly indicates that שביעית for שביעית; otherwise why even

 14 Seemingly this means that if an "ע" sells you food outside ירושלים there is no concern that perhaps this is מעשר שני which must be eaten in ירושלים, rather one may eat it anywhere. See 'Thinking it over' # 1.

¹¹ If we would assume that משנה is חשוד על השביעית should have said that משנה are not חשוד על המעשר. In addition the רישא states that even one who is חשוד על המעשרות is not חשוד על השביעית; indicating that an ע"ה (who is not חשוד על השביעית).

תוספות just proved that "ע are not חשוד על השיביעת since the משנה says משנה אינו חשוד על המעשר אינו החשוד על השביעית says משנה says חשוד על המעשר. By the same token we can also prove that ע"ה are not חשוד על המעשר since that same מעשר states מעשר אינו חשוד על המעשר states; but we know that המעשר ע"ה that is the reason that we are מעשר דמאי.

¹³ They are suspect of not tithing מעשר ראשון [and also מעשר שני (see ע"ש)].

¹⁵ There is no need to be concerned that perhaps the כותי or the כותי substituted his own flour or wheat that was or (טבל) from which) מעשר (was not tithed), in place of the wheat the ישראל brought him to grind.

mention it; there can be no concern at all if they are not חשוד על השביעית –

replies:

איכא למימר דמשום כותי נקט שביעית –

We can say that he mentions the concern of שביעית on account of the כותי, who is even less observant that the ע"ה and is חשור (not only on מעשר like the מעשר but) even on שביעית (which the ע"ה is not חשור) –

חוספות offers an alternate answer:

אי נמי בודאי חשוד איירי –

Or you may also say that the משנה there is discussing an ע"ה who is certainly suspect (we know in the past that he violated the שביעית prohibitions), but nevertheless we are still not concerned that he substituted his שביעית חיטין –

תוספות brings another case which we also have to interpret that it is discussing a ודאי חשוד:

-וכן ההיא דמייתי בפרק קמא דחולין $({\it tr}_{\rm I, M, lwd})$ הנותן לשכנתו עיסה לאפות וקדירה לבשל And similarly that case which is mentioned in the first מסכת חולין; 'one who gives to his neighbor dough to bake or a pot to cook -

He need not be concerned for the sourdough or spices, which the neighbor may add to the dough or the pot, neither that it is מעשר not that it is מעשר, for we assume that the neighbor will not exchange it with his own תבלין or תבלין. This indicates that if the neighbor would use his own שאור ותבלין whowever שביעית, however תוספות מוש are not תוספות. We will therefore have to answer here as well that we are discussing a neighbor who is a דאי חשוד על השביעית.

תוספות rejected the פי' רשב"א that וישן is referring to שביעית, since ע"ה are not חשוד על השביעית.

תוספות continues to disprove the י"מ and the רשב"א:

ועוד קשה לרבינו תם דאי באיסור חדש או שביעית מיירי

And the ישן וחדש is relating to the איסור of מאיסור is relating to the ישן וחדש of (as the המר (as the המר מביעית (as the המר אות) ישביעית who is testifying -

- הוה ליה למימר של חברי אינו חדש כדקאמר אינו מתוקן הוה ליה למימר הוח הברי אינו חדש

Should have said mine is הדש (and therefore prohibited [either because of הדש or or מענית) and my friend's produce is not הדש (but he need not say ישן), just as he said אינו מתוקן -

4

¹⁶ In the statement regarding מתוקן he says מתוקן and the negative אינו מתוקן, similarly here too by שדישיח or he should say the positive אינו חדש and the negative שביעית.

חוספות has an additional question:

 $-(^{17})$ מעוד הקשה רבינו תם דלעיל דההיא משנה דחמרין תנן במסכת דמאי (פּרק $^{17})$ And furthermore asks the ר"ת that prior to that משנה (which the גמרא cites here) there is a מסכת דמאי in משנה -

הנכנס לעיר ואינו מכיר אדם שם ואמר מי כאן נאמן מי כאן מעשר – One who enters into a city and does not know anyone there and he asked; 'who here is trustworthy, who here tithes'?

איש פלוני נאמן הלך ולקח הימנו – ואמר לו אחד אני איני ¹⁸ נאמן איש פלוני נאמן הלך ולקח הימנו And someone said to him, 'I am not נאמן, however that person is נאמן', and he went and bought from him produce -

אמר ליה מי כאן מוכר ישן אמר ליה מי ששלחך אצלי – The buyer said to this נאמן (the seller), 'who here sells יישן', the seller answered him, 'the one who sent you to me' (the one who initially said, 'I am not משנה), the משנה ינאמן'), the one who initially said, 'I am not משנה

-אף על פי שהן כגומלין זה את זה 9 הרי אלו נאמנים Even though it appears that they are in collusion, nevertheless they are believed. This concludes the citation from the משנה asks -

- ואי ישן היינו דלית ביה איסור חדש או שביעית היאך קונה ממי ששלחו אצלו היינו דלית ביה איסור חדש או שביעית חדש means that it does not contain שביעית or שביעית, how can he buy it from the sender -

- מומר שאינו נאמן והלא הוא בעצמו והלא

When the sender said on himself that he is not ²¹ –

מוספות asks an additional question.

 $-^{22}$ ועוד מדקא שאיל להיאך מי מוכר ישן מכלל שמה שקנה ממנו כבר היה חדש או שביעית מוכר ישן מכלל שמה שקנה ממנו כבר היה חדש או שביעית this indicates that what he already purchased from him was שביעית or שביעית (for after this purchase he

 $^{^{17}}$ It is actually in פ"ד.

¹⁸ In the משניות the משניות is; אני, אינו נאמן איני, meaning if he said 'I am נאמן' the rule is that he is not נאמן. See footnote # 20.

¹⁹ The first one said the he is not מעשר no מעשר, but the second one is. The second one said he does not sell שי but the first one sells ישן. Obviously these two are in collusion they refer to each other regarding מעשר respectively.

²⁰ See footnote # 18. According to the גירסא in the משנה, there is no difficulty, for he never said איני נאמן, on the contrary he said 'I am גירסא'.

²¹ However if ישן merely means a better quality (as 'תוס' will soon say), then it is understood; since it has nothing to do with איסורים. The second person told him that he can buy ישן from the first person (and he will have to verify whether it is שביעית no טבל and act accordingly [to be מעשר or to eat it]).

²² The buyer bought from the second one מעושר; however this was not sufficient for he is looking for ישן (not מדש and not אביעית); however he only went to the second one because he is נאמן, so obviously he sold him ישן and not שביעית, what else does he want?! See 'Thinking it over' # 2.

asks now where can I get ישן), but this cannot be that he bought - חדש או שביעית -

והלא לא הלך אצלו אלא לפי שהוא נאמן –

For he only went to this seller because he was גאמן, but if he sold him הדש ושביעית he is not a נאמן.

חוספת offers an acceptable explanation:

-ופירש הקונטרס נראה לרבינו תם עיקר דלהשביח קאמר And it is the view of the רש"י's explanation is the correct one, that his intention of saying וחבירי ישן was to praise the produce of his friend that is if good quality (but it has nothing to do with איסור והיתר) –

תוספות responds to an anticipated difficulty:²⁴

-ולרבותא דרבי יהודה נקטיה דאף על פי שמגרע את שלו ומשביח את של חבירו אחל פי שוגרע את שלי חדש וחברי ישן אחלי ישן position, that even though he is degrading his own produce and praising his friend's produce - ומיחזי טפי כגומלין אפילו הכי נאמנין

And it appears even more as if they are in collusion, nevertheless they are believed regarding מתוקן for מחוקן לגומלין לגומלין even in such a case –

asks: תוספות

ואם תאמר אם כן מאי קשה ליה דרבנן אדרבנן –

And if you will say; if indeed this is so (that there is a greater גומלין in the case of שלי חדש וחברי של what is the contradiction from the אני כהן (of אני כהן (חייש לגומלין) - (חייש לגומלין) - (חייש לגומלין) -

דלמא הכא הוא דחיישינן לגומלין דדומה שהן גומלין כדפירשית²⁶ –

Perhaps it is only here (by שלי חדש) where the הייש לגמולין as רבנן because it is very likely that they are גומלים as I just explained!

מוספות answers:

_

 $^{^{23}}$ See ישן ד"ה רש"י that החדש מן טוב שלי.

 $^{^{24}}$ If אדש וישן is merely referring to the quality of the produce why does the גמרא mention it; it seemingly has no relevance להלכה.

²⁵ It is extremely unusual for a person to degrade the quality (שלי הדש) his own produce and praise his competitors (ושל הברי ישן); the only plausible explanation is that they both have an ulterior motive; they each deprecate their own produce (both regarding its quality [שלי חדש] as well as its permissiveness [אינו מתוקן] in alternate cities in order that in one city one of them will be able to sell his wares and the other will sell them in the following city

²⁶ See footnote # 25. In the case of אני כהן וחברי כהן, neither is defaming himself therefore the אני ממלים is small. However here where one is deprecating himself, it causes one to wonder, why he is doing it, and the obvious answer is on account of אלומלין. Therefore by הייש לגומלין are not שלי הדש שלי הדש שלי חדש שלי הדש שלי הדש שלי הדש לגומלין.

:יש לומר דאי לאו דחיישינן לגומלים בעלמא משום הכי לא הוו חיישינן טפי: And one can say; that if the רבנן are not חייש לגומלים generally (in a case of אני generally (בהן שלי חדש שלי חדש by שלי חדש would not be more concerned for גומלים.

SUMMARY

The terms חדש וישן refer to the physical quality of the produce (but not regarding the איסורים of שביעית or שביעית.

THINKING IT OVER

2. משנה asks if איסור חדש refers to איסור חדש how can we understand the משנה where the second buyer asks again who sells ישן, for seemingly the buyer trusted the second man, so certainly he is not selling him שביעית סדיש. Seemingly we can say he trusted the second person only regarding מעשר and he was not concerned either regarding חדש because he would eat it later after the עומר, or regarding אביעית because he would eat it before זמן הביעור. He merely wanted to buy מעושר to eat it either immediately or after the תוספות זמן הביעור. What is חוספות?!

 30 See פרדס אות מב.

²⁷ Indeed there is a difference in the level of suspicion whether they say שלי חדש or שלי חדש; however the difference is not that great that there should be a difference in law, that in one case (אני כהן) we are not אומיש לגומלין (in all cases) we are not danging the הייש לגומלין; we are either חייש לגומלין (in all cases). However regarding שלי חדש we just are informing that s'"ס position that אומלין לגומלין is true even in the case of שלי חדש שלי חדש להלכה להלכה however we are not distinguishing להלכה between the two cases.

²⁸ See footnotes # 14 & 15.

²⁹ See סוטה מח,א)

³¹ See footnote # 22.

 $^{^{32}}$ See כסא שלמה.